

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3321-20#Text> (дата звернення: 01.06.2024).

15. Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021-2027): Закон України від 23 лютого 2023 р. № 2926-IX. Дата оновлення: 01.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2926-20#Text> (дата звернення: 01.06.2024).

16. Деякі питання цифрового розвитку: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 р. № 56. Дата оновлення: 30.06.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.06.2024).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-493-1-42>

FUNCTIONS OF ADMINISTRATIVE LAW REGULATION OF THE ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE UNDER THE LEGAL REGIME OF MARTIAL LAW

ФУНКЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Forostian O. S.

*Postgraduate Student at the Department
of Public Management and
Administration,
National Academy of Internal Affairs
Kyiv, Ukraine*

Форосян О. С.

*аспірант кафедри публічного
управління та адміністрування
Національна академія внутрішніх
справ
м. Київ, Україна*

Слід звернути увагу на те, що надання адміністративно-правової характеристики регулювання діяльності Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану передбачає необхідність аналізу структурних компонентів відповідного процесу до кола яких входять, як обов'язкові так і факультативні елементи. Функції, як один із основних елементів механізму адміністративно-правового регулювання органів державної влади є чи не найважливішим його складником, оскільки їх діяльність має бути впорядкованою та систематизованою та не поглинати компетенцію інших державних інституцій, що власне й указується в категорії функцій. Крім цього, слід підкреслити, що функції є одним із найбільш динамічних

структурних компонентів адміністративно-правового механізму регулювання діяльності Національної поліції України, оскільки вони мають конкретне втілення, як у матеріальних так і процесуальних нормах права, майже всіх його галузях.

Розглядаючи правове регулювання в межах загально-правової доктрини слід відмітити, що спираючись на наявні численні дослідження зазначеної категорії О. Зайчук та Н. Оніщенко вважають, що «в юридичній літературі сформувалося майже єдине розуміння правового регулювання як сукупності різноманітних форм та засобів юридичного впливу держави на поведінку учасників суспільних відносин, що здійснюються в інтересах всього суспільства або певного колективу чи особистості, з метою підпорядкувати поведінку окремих суб'єктів встановленому в суспільстві правопорядку» [1]. Натомість подвійні аспекти у визначенні адміністративно-правового регулювання присутні у дослідженні Д. Кошика. Так, вивчаючи питання економічної безпеки держави науковець розглядає досліджувану нами категорію з двох позицій: 1) з позиції інструментального аспекту – як сукупність адміністративноправових норм, які регулюють управлінські суспільні відносини у сфері економічної безпеки; 2) з позиції діяльнісного аспекту – як системний організуючий вплив спеціально уповноважених органів держави на економічні суспільні відносини за допомогою адміністративно-правових норм та інших юридичних засобів, насамперед адміністративного характеру, з метою їх захисту, вдосконалення та створення належних умов для подальшого розвитку в контексті забезпечення національної безпеки України [2, с. 267]. Таким чином, слід підкреслити, що діючий панівний правовий режим у суспільстві прямопропорційно співвідноситься із нормами і засадами функціонування механізмів адміністративно-правового регулювання органів державної влади, що забезпечують правопорядок в країні та сприяють забезпеченню дотримання прав і свобод людини і громадянина, а також притягненню до різних видів юридичної відповідальності тих осіб, що їх порушили. У цьому процесі найбільш визначальними є категорія функцій конкретного органу державної влади, а для сталого забезпечення його функціонування, визначальним є функції адміністративно-правового регулювання, що хоч і складають теоретико-правову категорію, проте відіграють одну з основних ролей в механізмі адміністративно-правового регулювання.

Таким чином, у всьому розмаїтті функцій адміністративного права цілком логічним є класифікаційний їх поділ й виділення, з використанням критерію сфери регулюючого впливу, економічної функції, що корелюється із положеннями наявних доктринальних, навчальних галузевих фахових джерел щодо доцільності умовного виділення

в Особливій частині адміністративного права (а у сучасних джерелах – Особливого адміністративного права) декількох складових залежно від поділу сфери регулюючого впливу, з урахуванням поділу загальносоціальних функцій галузі права в цілому (адміністративно-правове регулювання економічною, адміністративно-політичною, соціально-культурною сферою) й із більш деталізованим поділом на складові, які вже в назві містять вказівку на «базову» («визначальну») функцію адміністративного права (адміністративно-економічне право, адміністративно-соціальне право тощо) [3]. Слід також вказати, що основною функцією адміністративного права, як галузі, є впорядкування суспільних відносин між особою та державою, при цьому, в якості представника влади та держави в конкретних правовідносинах виступає Національна поліція України, що зобов'язується налагоджувати та забезпечувати ефективну комунікацію в процесі волевиявлення осіб і громадян, щодо правореалізації визначення законодавством України положень з урахуванням об'єктивних безпекових вимог та нормативно-правових приписів правового режиму воєнного стану на території України підтримання якого забезпечується цією ж Національною поліцією України.

До засобів адміністративно-правового регулювання належать можливість надання суб'єктам правових відносин суб'єктивних прав, зобов'язання та заборона. Можливість надання суб'єктам правових відносин суб'єктивних прав – це уповноваження чи дозвіл, що виявляється в делегуванні певних дозволів уповноваженій особі на здійснення нею певних дій. Зобов'язання означає припис виконувати певні активні дії. Заборона передбачає покладання зобов'язання утримуватись від заборонених дій, зобов'язання пасивно поводитись у передбачених законом випадках. Всі способи адміністративно-правового регулювання обумовлені функціями права: регулятивно-динамічного (дозвіл і зобов'язання та регулятивно-статичного (заборона). У правоохоронній сфері переважає регулятивно-статична функція, що реалізується через систему заборон [4]. Таким чином слід підкреслити, що функції можуть бути класифіковані не лише за сферою застосування, а також за своїм цільовим призначенням що в свою чергу суттєво посилює реалізацію та втілення в життя процесу дії механізму адміністративно-правового регулювання Національної поліції України в умовах правового режиму воєнного стану.

Проаналізувавши вищезазначені думки вчених, маємо змогу констатувати, що попри існування різноманітних визначень поняття функцій, фактично в більшості з них функції пов'язуються саме із регулюючою діяльністю. Такою є, зокрема, позиція Ю. Козлова, який, слушно вважаючи вид регулюючої діяльності основною ознакою функцій

адміністративно-правового регулювання, визначає їх як найбільш типові, однорідні та чітко виражені види (напрями) відповідної діяльності, що служать інтересам досягнення цілей регулюючого впливу [5, с. 3]. На основі аналізу поглядів науковців у галузі адміністративного права вітчизняна дослідниця Л.В. Сенченко дійшла висновку, що функції адміністративно-правового регулювання – це основні види адміністративно-правової діяльності суб'єкта, пов'язані із його впливом на об'єкти регулювання, що зумовлені досягненням мети та підпорядковані вирішенню конкретних завдань [6, с. 75]. Якщо характеризувати функції адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану, належить, перш за все, зауважити на тому, що вони складають ті форми і методи впливу на об'єкт і предмети регулювання, що дозволяють у спосіб виконання покрокових завдань досягнути кінцевої мети такого процесу. Крім цього, однією з особливостей функціонування механізму адміністративно-правового регулювання є перш за все те, що він має конкретні завдання, щодо здійснення регулюючого впливу на порядок функціонування конкретного органу державної влади, тобто проявляє чіткі та змістовні внутрішні характеристики.

Органічними складовими механізму адміністративно-правового регулювання публічного адміністрування сфер фізичної культури та спорту є підстави визначати норми права, акти його реалізації, форми та методи, правові відносини. До функціональних складових доцільно віднести юридичні факти, правову свідомість, акти тлумачення права, акти застосування норм права [7]. Усі зазначені структурні компоненти мають аналоги у структурі механізму адміністративно-правового регулювання поліцейської діяльності під час дії правового режиму воєнного стану та втілюються в конкретні методи, форми та засоби діяльності зазначеного органу правопорядку, у сфері забезпечення прав і свобод людини і громадянина та недопущення порушення зазначеного інституту.

Література:

1. Зайчук О., Оніщенко Н. Теорія держави і права: академічний курс : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2006. URL: http://www.ebk.net.ua/Book/law/zaychuk_tdp/part3/1201.htm
2. Кошиков Д. Сутність адміністративно-правового регулювання економічної безпеки держави. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 6. С. 264–268.

3. Коломоєць Т. О., Кремова Д. С., Колпаков В. К. Адміністративно-правове регулювання реалізації економічної функції держави та економічна функція адміністративного права: питання співвідношення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-2/44>

4. Сергій Григорович Братель. Адміністративно-правове регулювання правоохоронної сфери. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/30_11_2018/pdf/42.pdf

5. Козлов Ю. Державне управління під час переходу від планового господарства до ринкового. *Проблеми теорії та практики управління*. 1998. № 1. С. 2–5.

6. Сенченко Л. В. Адміністративно-правове регулювання демографічної політики в Україні : дисертація на здобуття наукового ступеню кандидата юридичних наук за спеціальністю – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна». Київ, 2011. С. 75.

7. Моргунов О. А. Поняття та механізм адміністративно-правового регулювання публічного адміністрування сфер фізичної культури і спорту. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2019/72.pdf

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-493-1-43>

PROBLEMS OF HARMONIZING THE ELECTRONIC SIGNATURE FORMAT

ПРОБЛЕМАТИКА УЗГОДЖЕННЯ ФОРМАТУ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДПИСУ

Chernovskyi A. O.

*Doctor of Philosophy degree holder
of higher education
State Institution «V. Mamutov Institute
of Economic and Legal Research
of the National Academy of Sciences
of Ukraine»
Kyiv, Ukraine*

Черновський А. О.

*здобувача вищої освіти ступеня
доктора філософії
Державна установа «Інститут
економіко-правових досліджень
імені В. К. Мамутова Національної
академії наук України»
м. Київ, Україна*

У контексті активної цифровізації та розвитку електронного урядування, дистанційних послуг та цифрової ідентифікації громадян